

2 Η Εισήγησή μου Επιδιώκει Τέσσερις Σκοπούς

- Να συμβάλει στην κατανόηση των όρων **Πεδία, Κριτήρια, Τετράβαθμη Κλίμακα Αξιολόγησης και Πλαίσια Παρατήρησης**, όπως οι εν λόγω όροι αξιοποιούνται στον ν. 4823/21 και στην ΥΑ 9950/ΓΔ5/ΦΕΚΒ/388/27-01-23.
- Να **επισημάνει τη σημαντικότητα της προ-αξιολογικής συνάντησης**, που παίζει **καθοριστικό ρόλο** στην ομαλή διεξαγωγή των επόμενων δύο σταδίων, δηλαδή του κυρίως αξιολογικού και του μετα-αξιολογικού σταδίου.
- Να **εξηγήσει τι είναι και πώς διαρθρώθηκε η τετράβαθμη κλίμακα αξιολόγησης και κυρίως πώς μπορεί το έργο του εκπαιδευτικού να εξελιχθεί από τις χαμηλότερες στις υψηλότερες βαθμίδες της κλίμακας.**
- Να **τονίσει την ανάγκη μελέτης από αξιολογητές και αξιολογούμενους εκπαιδευτικούς κυρίως των άρθρων 66, 67, 72, 73 του ν. 4823/21 και του 81 περί ηλεκτρονικού φακέλου.**

Διευκρινίζεται ότι η εισήγησή μου συμπληρώνεται από εισηγήσεις του Ι.Ε.Π.

Ματσαγγούρας

Πρώτο Μέρος

Ο Σκοπός, το Πνεύμα, τα Πεδία και τα Κριτήρια της Αξιολόγησης

Α. Σκοπός Αξιολόγησης η Βελτίωση Εκπαιδευτικών και η Βελτίωση Ποιότητας της Εκπαίδευσης, άρθρο 56

«Η αξιολόγηση των στελεχών της εκπαίδευσης, των εκπαιδευτικών και των μελών του Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. αποσκοπεί στη βελτίωση της ατομικής απόδοσής τους και της ποιότητας της δημόσιας εκπαίδευσης και γενικά του παιδαγωγικού, διδακτικού και υποστηρικτικού έργου που προσφέρεται από τις εκπαιδευτικές και υποστηρικτικές δομές.

Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας του προσφερόμενου εκπαιδευτικού, παιδαγωγικού και υποστηρικτικού έργου».

Δ. Τι Είναι τα Πεδία και τα Κριτήρια και Πόσα Προβλέπονται

Τα Πεδία είναι τα πλαίσια μέσα στα οποία ο εκπαιδευτικός πραγματοποιεί το εκπαιδευτικό του έργο και είναι δύο:

- (α) η σχολική τάξη και
- (β) η σχολική μονάδα.

- Τα **Κριτήρια** στην ουσία τους αποτελούν **κομβικές παραμέτρους** των Πεδίων της Σχολικής Τάξης και της Σχολικής Μονάδας, βάσει παιδαγωγικής θεωρίας και έρευνας. Άρα η αξιολόγηση εστιάζει στις κομβικές Παραμέτρους.
- Συνολικά για τα Πεδία Α1, Α2 και Β προβλέπονται **έντεκα (11) Κριτήρια** αξιολόγησής τους, καθένα με τις δικές του ποιοτικές προδιαγραφές.
- Διευθυντές συμμετέχουν στην αξιολόγηση των **6 εκ των 11 Κριτηρίων**.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Εκπαιδευτικοί, Ε.Ε.Π σε ΚΕ.Π.Ε.Α και Δομές Δ/νσης Εκπ/σης & ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. & Ε.Β.Π. αξιολογούνται σε οκτώ (8) κριτήρια:

Πεδίο Α: Υποστηρικτικό, Οργανωτικό & Παιδαγωγικό Έργο (5 Κριτήρια)

Πεδίο Β: Υπηρεσιακή Επάρκεια και Συνέπεια (3 Κριτήρια).

Στ. Οι Πέντε Διαδικασίες Αξιολόγησης του Πεδίου Α2

Για την αξιολόγηση του Πεδίου Α2 «Παιδαγωγικό κλίμα και διαχείριση τάξης» διενεργούνται οι εξής διαδικασίες που απαιτούν μάλιστα αρκετό χρόνο:

- α) **συζητήσεις προετοιμασίας της παρατήρησης** διδασκαλιών του εκπαιδευτικού,
- β) **παρατήρηση** δύο (2) διδασκαλιών,
- γ) **παρουσίαση και συζήτηση έκθεσης αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού** και των στοιχείων ή τεκμηρίων, στα οποία ο αξιολογούμενος αναφέρεται ή παραπέμπει,
- δ) **συζητήσεις και τον αναστοχασμό μετά την παρατήρηση** και
- ε) **ανάρτηση τεκμηρίων που έχει συγκεντρώσει ο αξιολογητής**, συνεκτιμώντας και τα τεκμήρια που έχει αναρτήσει ο εκπαιδευτικός **στον ηλεκτρονικό φάκελό του**, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 72.

Ζ. Προαξιολογική Συνάντηση Προγραμματισμού για το Παιδαγωγικό Κλίμα & τη Διαχείριση Τάξης

Αξιολογείται η συμβολή του εκπαιδευτικού:

- στη δημιουργία κλίματος μάθησης μέσα στην τάξη,
- στην προώθηση πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού μεταξύ του ιδίου και των μαθητών,
- στην εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία, στην πρόληψη προβλημάτων πειθαρχίας, στην επίλυση διαφορών,
- στη διαχείριση (μικρο-αταξιών και) συγκρούσεων και στην αποδοχή της διαφορετικότητας (της μαθησιακής συμπεριλαμβανομένης) (παρ. 3 του άρθρου 67, ν. 4823/21).

Παιδαγ κλίμα τον τρόπο που αντιλαμβάνεται ο μαθητής το μάθημα, διαχείριση τάξης, εμπλοκή μαθητή

Η. Εμπλοκή στο Μάθημα Μειώνει Προβλήματα Συμπεριφοράς

- ▶ Παρ. 3 άρθρου 69 ν. 4823/2021: Εστίαση «στη μαθησιακή διαδικασία και στην πρόληψη προβλημάτων πειθαρχίας».
- ▶ Έρευνα διαπιστώνει ότι, **καθώς αυξάνει η εμπλοκή των μαθητών στο μάθημα, μειώνονται σημαντικά οι μαθητικές αταξίες και οι συνακόλουθοι περισπασμοί** κατά τη διαδικασία του μαθήματος.
- ▶ Με αυτήν την έννοια προτάθηκε στην προηγούμενη διαφάνεια ως τομέας της προγραμματιζόμενης διδασκαλίας.

Θ. Παρατήρηση για την Αξιολόγηση του Πεδίου Α2

- ▶ **Παρατήρηση διδασκαλίας:** Ο αξιολογητής παρακολουθεί διακριτικά τη διδασκαλία του εκπαιδευτικού, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά κριτήρια και **εστιάζοντας στα σημεία που έχουν συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση προετοιμασίας, αξιοποιώντας ειδικά διαμορφωμένο Πλαίσιο Παρατήρησης** (παρ. 4 άρθ. 73 ν. 4823/2021).
- ▶ Η ΥΑ 9950/ΓΔ5/ΦΕΚ Β 338/27-01-2023, περ. β, παρ. 2, άρθρο 4 (σελ. 3787-3790), **παραθέτει τα Πλαίσια Παρατήρησης της 4βαθμης κλίμακας.**
- ▶ **Τα Πλαίσια Παρατήρησης** διαρθρώνουν κατ' αύξουσα φορά ανά βαθμίδα τις επιδιωκόμενες προδιαγραφές των υπό αξιολόγηση κριτηρίων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Τετράβαθμη Περιγραφική Κλίμακα και Αντίστοιχα Πλαίσια Παρατήρησης
βάσει ΥΑ 9950/ΓΔ5/ΦΕΚΒ/388/27-01-23

Α. Τετράβαθμη Περιγραφική Κλίμακα Άρθρο 67 ν. 4823/2021

Το έργο των εκπαιδευτικών αξιολογείται **τεκμηριωμένα** σε **τετράβαθμη περιγραφική κλίμακα**, στην οποία το έργο τους διαβαθμίζεται σε:

- ▶ **Μη ικανοποιητικό διδακτικό έργο:**
(Ανοργάνωτη, χαοτική διδασκαλία, χωρίς μαθητική συμμετοχή)
- ▶ **Ικανοποιητικό διδακτικό έργο:**
(Δασκαλοκεντρική, τεχνοκρατικά οργανωμένη: στόχοι, αντίστοιχες δράσεις εκπαιδευτικού, κατευθυνόμενες δράσεις μαθητών, συνοχή δράσεων, συμπέρασμα)
- ▶ **Πολύ καλό διδακτικό έργο:**
(Μαθητοκεντρική, με σαφείς στόχους, αντίστοιχες μαθητικές δράσεις, διαμαθητικός διάλογος, μαθητικές ερμηνείες και συμπεράσματα, αυξημένη μαθητική συμμετοχή, αναστοχασμός)
- ▶ **Εξαιρετικό διδακτικό έργο:**
(Επιπλέον της προηγούμενης βαθμίδας, ένταξη κριτικής οπτικής θεμάτων/καταστάσεων)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα εντός παρενθέσεων είναι σχόλια και ερμηνεία του εισηγητή.

B. Περιγραφική Κλίμακα Αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών (descriptive evaluation scale)

- ▶ Περιγραφική ορίζεται κάθε μορφή κλίμακας αξιολόγησης η οποία αξιοποιεί **επίθετα, επιρρήματα ή φράσεις, για να περιγράψει τις ποιοτικές προδιαγραφές** και τον βαθμό στον οποίο αυτές πραγματώνονται.
- ▶ **Οι κλίμακες έχουν επιμέρους, διαδοχικές βαθμίδες επίδοσης** (performance) και κάθε βαθμίδα ορίζεται με επιρρήματα, επίθετα και φράσεις. Ο νόμος 4823/2021 προβλέπει 4βαθμη κλίμακα.
- ▶ Έπομένως, στα **Πλαίσια Παρατήρησης** για κάθε μία από τις τέσσερις βαθμίδες της αξιολογικής κλίμακας (εξαιρετικό, πολύ καλό, ικανοποιητικό και μη ικανοποιητικό έργο) πρέπει να **προσδιορίζονται οι ποιοτικές προδιαγραφές** που χαρακτηρίζουν κάθε βαθμίδα ανά αξιολογούμενη παράμετρο (Κριτήριο) και **την διακρίνουν** από τις άλλες.

B. Περιγραφική Κλίμακα Αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών (descriptive evaluation scale)

- ▶ Περιγραφική ορίζεται κάθε μορφή κλίμακας αξιολόγησης η οποία αξιοποιεί **επίθετα, επιρρήματα ή φράσεις, για να περιγράψει τις ποιοτικές προδιαγραφές** και τον βαθμό στον οποίο αυτές πραγματώνονται.
- ▶ **Οι κλίμακες έχουν επιμέρους, διαδοχικές βαθμίδες επίδοσης** (performance) και κάθε βαθμίδα ορίζεται με επιρρήματα, επίθετα και φράσεις. Ο νόμος 4823/2021 προβλέπει 4βαθμη κλίμακα.
- ▶ Έπομένως, στα **Πλαίσια Παρατήρησης** για κάθε μία από τις τέσσερις βαθμίδες της αξιολογικής κλίμακας (εξαιρετικό, πολύ καλό, ικανοποιητικό και μη ικανοποιητικό έργο) πρέπει να **προσδιορίζονται οι ποιοτικές προδιαγραφές** που χαρακτηρίζουν κάθε βαθμίδα ανά αξιολογούμενη παράμετρο (Κριτήριο) και **την διακρίνουν** από τις άλλες.

Γ. Περιγραφική Κλίμακα Τεσσάρων Διαδοχικών Βαθμίδων

- ▶ Είναι εμφανές ότι η εν λόγω περιγραφική κλίμακα πρέπει να απαρτίζει ένα **συνεχές τεσσάρων αλληλοδιάδοχων βαθμίδων**.
- ▶ Σε κάθε επόμενη βαθμίδα συναντούμε στοιχεία της προηγούμενης βαθμίδας είτε σε μεγαλύτερη **συχνότητα** είτε σε **εξελιγμένη τους μορφή**, που την αναβαθμίζουν.
- ▶ Νέα στοιχεία προστίθενται στις βαθμίδες «πολύ καλό» και «εξαιρετικό» έργο.
- ▶ Τα **εξελισσόμενα και τα προστιθέμενα** στοιχεία δηλώνουν διαφορετικό βαθμό ύπαρξης προδιαγραφών τις οποίες η εκπαιδευτική έρευνα θεωρεί **ποιοτικές προδιαγραφές** της υπό αξιολόγηση παραμέτρου (= Κριτηρίου).
- ▶ Το εν λόγω συνεχές διασφαλίζεται με **δύο τρόπους** βελτίωσης του διδακτικού έργου, ήτοι με τον **ποσοτικό** (=συχνότερα και περισσότερα) και με τον **ποιοτικό τρόπο** βελτίωσης.

Δ. Ο Μαθητικός Λόγος ως Παράδειγμα Βαθμιαίας Εξέλιξης

- ▶ Η μετάβαση από τον **μονόλογο του εκπαιδευτικού** και τις σύντομες ερωταποκρίσεις κατά την «παράδοση» του μαθήματος στη **διαλογική συζήτηση** των μαθητών με τον συντονισμό του εκπαιδευτικού αποτελεί ένα παράδειγμα ποιοτικής αναβάθμισης.
- ▶ Συνιστά αναβάθμιση διότι συμβάλλει στην εμπλοκή των μαθητών «στη **μαθησιακή διαδικασία και στην πρόληψη προβλημάτων πειθαρχίας**» (παρ. 3 άρθρου 69 ν. 4823/2023), καθότι επιφέρει τις παρακάτω αλλαγές:
 - Αλλαγές στους ρόλους του εκπαιδευτικού και των μαθητών κατά τη διαδικασία της μάθησης.
 - Αλλαγές στην **εμβάθυνση της κατανόησης** της σχολικής γνώσης.
 - Αλλαγές στη **μείωση των εντός τάξης περισπασμών και αταξιών**, λόγω της αύξησης του μαθητικού ενδιαφέροντος.

Ε. Ποσοτική & Ποιοτική Αναβάθμιση Διδασκαλίας μέσω Ερωτήσεων

- ▶ **Ποσοτική αναβάθμιση** μέσω της εμπλοκής (α) όλο και περισσότερων μαθητών, (β) για περισσότερη ώρα και (γ) με περισσότερες ερωτήσεις.
- ▶ **Ποιοτική αναβάθμιση** μέσω της μετάβασης από τις **ερωτήσεις ανάκλησης και αναγνώρισης** των δεδομένων (*Ποιος; Πότε; Πού; Πώς; κατώτερο επίπεδο* ερωτήσεων κατά Bloom) σε ερωτήσεις συσχέτισης των δεδομένων.
- ▶ Στις **ερωτήσεις συσχέτισης** των δεδομένων (*ανώτερο επίπεδο* κατά Bloom):
 - (α) **Ερωτήσεις σχέσεων:** χρονικών, χωρικών, συγκριτικών, αιτιωδών, λογικών, ιεραρχικών, ταξινομικών, διατακτικών (*ακολουθίες, μοτίβα*) και προθετικών (*τελλολογικών*) σχέσεων.
 - (β) **Ερωτήσεις:** αξιολόγησης, υπόθεσης, πρόβλεψης, συσχέτισης εννοιών και δεδομένων.

Στ1. Μαθητική Εμπλοκή στο Μάθημα σε Ικανοποιητικό Βαθμό: Εστίαση σε Μαθητικό Λόγο για Βελτίωση Μάθησης & Συμπεριφοράς

19

- ▶ Το παραδοσιακό τριφασικό σχήμα 1. Ερώτηση Εκπ/κού, 2. Απάντηση Μαθητών και 3. Αξιολόγηση Εκπ/κού (Ερ./Απ./Αξ. ΙRE) με τον εμπλοκή συνήθως **ελάχιστων** μαθητών, κατά τον Κουτσογιάννη (κ. άλ. 2015) αξιοποιείται εκτενώς: *Διαπιστώνεται ότι στις τάξεις κυριαρχούν παραδοσιακές μορφές διδασκαλίας, όπου επικρατεί ο δασκαλικός λόγος και ο λόγος των μαθητών είναι περιορισμένος και εξαρτημένος από τον εκπαιδευτικό. Συνήθως οι εμπλεκόμενοι είναι λίγοι και οι απαντήσεις μονολεκτικές.*
- ▶ Ελάχιστο ζητούμενο στο επίπεδο «ικανοποιητικό έργο» είναι (α) ο **εμπλουτισμός της ποικιλίας ερωτήσεων**, (β) η ποσοτική βελτίωση μέσω της **αύξησης του αριθμού των μαθητών** και (γ) οι **λεκτικά πληρέστερες απαντήσεις**.
- ▶ Σε ό,τι αφορά τη συνολική δομή της διδασκαλίας πρέπει να έχει αρχή, μέση και τέλος με σαφείς στόχους, αντίστοιχες δράσεις, συμπεράσματα και ανακεφαλαιώσεις απαντήσεων.

Πεδία & όργανα αξιολόγησης

ΙΕΠ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πεδίο Α

Παιδαγωγικό - διδακτικό έργο

A1

Γενική & Ειδική Διδακτική Γνωστικού Αντικειμένου

από τον ΣΕ Επιστημονικής Ευθύνης (ειδικότητας) στη διάρκεια 4ετίας*

Πεδίο Β

Υπηρεσιακή επάρκεια & συνέπεια

A2

Παιδαγωγικό Κλίμα & Διαχείριση της τάξης

από τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχ. μονάδας στη διάρκεια 4ετίας*

κάθε 2 χρόνια από κοινού από:

- τον Δ/ντή ή Προϊστάμενο &
- τον ΣΕ Παιδαγωγικής Ευθύνης (ή Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπ/σης αναλόγως)

Η αποτίμηση των πεδίων Α1, Α2 και Β παραμένει διακριτή και δεν συμψηφίζεται.

Πεδίο Β

Υπηρεσιακή επάρκεια &
συνέπεια

κάθε 2 χρόνια από κοινού από:

- τον Δ/ντή ή Προϊστάμενο &
- τον ΣΕ Παιδαγωγικής Ευθύνης (ή Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπ/σης αναλόγως)

Η απ
Α1, Α
διακ
συμψ

Επιμέρους περιπτώσεις

1. Εκπαιδευτικοί μονοθέσιων σχολείων

- Πεδία Α1- Α2: από ΣΕ Ειδικότητας
- Πεδίο Β: από ΣΕ Παιδαγωγικής Ευθύνης

2. Εκπαιδευτικοί και μέλη Ε.Ε.Π. ελληνόγλωσσου προγράμματος μειονοτικών σχολείων

- Πεδίο Α1: από ΣΕ Επιστημονικής Ευθύνης (ειδικότητας) ή Ειδικής Αγωγής & Ενταξιακή Εκπαίδευσης, κατά περίπτωση
- Πεδίο Α2: από Υποδιευθυντή
- Πεδίο Β: από Υποδιευθυντή & ΣΕ Παιδαγωγικής Ευθύνης

Το έργο των μόνιμων εκπαιδευτικών/ μελών Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. αξιολογείται κατά προτεραιότητα ως εξής:

1. Εκπαιδευτικοί των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων για την ανανέωση της θητείας τους.
2. Εκπαιδευτικοί / μέλη Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. μετά από αίτησή τους, προκειμένου να συμμετάσχουν σε διαδικασίες επιλογής για την κατάληψη θέσης στελέχους της εκπαίδευσης.
3. Εκπαιδευτικοί/ μέλη Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. μετά από πλήρως τεκμηριωμένη εισήγηση που συνυπογράφουν ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας και ο Σύμβουλος Εκπαίδευσης Παιδαγωγικής ή Επιστημονικής Ευθύνης. Η εισήγηση υποβάλλεται στον Επόπτη Ποιότητας της Δ/νσης Αθμιας ή Βθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος ενεργοποιεί τη σχετική διαδικασία.
4. Εκπαιδευτικοί / μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. με λιγότερα έτη υπηρεσίας προηγούνται αυτών με περισσότερα έτη υπηρεσίας.

5. Μέλη Ε.Β.Π που υπηρετούν σε σχολικές μονάδες ειδικής ή γενικής εκπαίδευσης

- Πεδίο Α: Ποιότητα υποστηρικτικού έργου: από τον Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης,
- Πεδίο Β: από Διευθυντή

6. Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε σχολεία εξωτερικού

- Αξιολογούνται από τον Συντονιστή Εκπαίδευσης Εξωτερικού
- Στις περιπτώσεις, όπου στη σχολική μονάδα προϊστάται Διευθυντής, ασκεί το έργο της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, όπως προβλέπεται.

Επισήμανση: Εκπαιδευτικοί και μέλη Ε.Ε.Π/Ε.Β.Π που υπηρετούν σε πολλά σχολεία αξιολογούνται εκεί που διδάσκουν τις περισσότερες ώρες - Εάν οι ώρες είναι ισοκαταμεμημένες, ορίζεται σχολείο με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Το έργο των μόνιμων εκπαιδευτικών/ μελών Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. αξιολογείται κατά προτεραιότητα ως εξής:

1. Εκπαιδευτικοί των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων για την ανανέωση της θητείας τους.
2. Εκπαιδευτικοί / μέλη Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. μετά από αίτησή τους, προκειμένου να συμμετάσχουν σε διαδικασίες επιλογής για την κατάληψη θέσης στελέχους της εκπαίδευσης.
3. Εκπαιδευτικοί/ μέλη Ε.Ε.Π. & Ε.Β.Π. μετά από πλήρως τεκμηριωμένη εισήγηση που συνυπογράφουν ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας και ο Σύμβουλος Εκπαίδευσης Παιδαγωγικής ή Επιστημονικής Ευθύνης. Η εισήγηση υποβάλλεται στον Επόπτη Ποιότητας της Δ/σης Αθμιας ή Βθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος ενεργοποιεί τη σχετική διαδικασία.
4. Εκπαιδευτικοί / μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. με λιγότερα έτη υπηρεσίας προηγούνται αυτών με περισσότερα έτη υπηρεσίας.

Μεθοδολογία Α2

Παρατήρηση (δύο) Διδασκαλιών /Υποστηρικτικών προγραμμάτων

A. Συνάντηση προετοιμασίας

B. Παρατήρηση στην τάξη

Α. Συνάντηση προετοιμασίας

- Ο αξιολογητής, σε προγραμματισμένη συνάντηση διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, συζητά με τον αξιολογούμενο, προγραμματίζουν και προετοιμάζουν την παρακολούθηση της διδασκαλίας/ υποστηρικτικού προγράμματος.
- Κατά τη συζήτηση, διευκρινίζονται πλήρως τα τυπικά θέματα (ώρα, μέρα, τάξη, μάθημα) καθώς και θέματα, όπως ιδιαίτερη εστίαση, συμπληρωματικά στοιχεία κ.ά. Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να προτείνει μαθήματα και τάξεις/ το μέλος Ε.Ε.Π/Ε.Β.Π ατομικά ή μικροομαδικά υποστηρικτικά προγράμματα.
- Τα κύρια σημεία και οι αποφάσεις της συζήτησης καταγράφονται και συνοψογράφονται από αξιολογούμενο και αξιολογητή.
- Το έγγραφο αυτό αποτελεί τεκμήριο για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και **αντίγραφό του εντάσσεται στον ηλεκτρονικό φάκελο του εκπαιδευτικού.**

2. Παρατήρηση (δύο) Διδασκαλιών /Υποστηρικτικών προγραμμάτων

Στη συνάντηση προετοιμασίας θα πρέπει:

- Να σιγουρευτείτε ότι ο αξιολογούμενος έχει **κατανοήσει** τις διαδικασίες
- Να δημιουργήσετε ένα **θετικό κλίμα** συνεργασίας
- Να επισημάνετε **ακριβώς τι αναμένεται** από αυτόν κατά την διδασκαλία που θα παρακολουθήσετε
- Να συζητήσετε σε αδρές γραμμές το **περιεχόμενο/πλάνο** της διδασκαλίας και τους στόχους του σε σχέση με τη μάθηση των μαθητών
- Να συζητήσετε σχετικά με τα **χαρακτηριστικά του τμήματος** και κάποιες ιδιαίτερες περιπτώσεις που θα πρέπει να γνωρίζετε
- Να συμβουλευέστε τον/την εκπαιδευτικό να **προσπαθήσει να τηρήσει κατά το δυνατόν τις συνήθεις ρουτίνες** της διδασκαλίας του

Β. Παρατήρηση Διδασκαλίας /Υποστηρικτικού έργου

Κατά τη διαδικασία:

• **Συλλέγουμε**
δεδομένα από τη
διδασκαλία μέσω
της παρατήρησης

• **Επεξεργαζόμαστε**
τα δεδομένα με
βάση τα κριτήρια,
τη γνώση και την
εμπειρία μας

• **Ερμηνεύουμε**
τα δεδομένα

• **Αξιοποιούμε** τα
δεδομένα για να
παράσχουμε
κατάλληλη
ανατροφοδότηση με
σκοπό τη βελτίωση

Β. Παρατήρηση Διδασκαλίας /Υποστηρικτικού έργου

Σκεπτικισμός σχετικά με την παρατήρηση και την αξιολόγηση

B. Παρατήρηση Διδασκαλίας /Υποστηρικτικού έργου

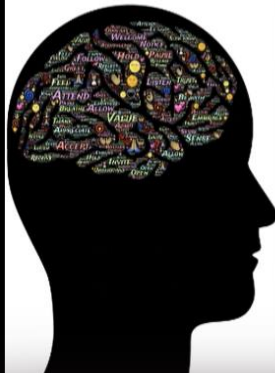
Σκεπτικισμός σχετικά με την παρατήρηση και την αξιολόγηση

- Η αξιολόγηση εξαρτάται σε μεγαλύτερο βαθμό από τον αξιολογητή/παρατηρητή παρά από την ποιότητα της διδασκαλίας – **αμφισβήτηση αντικειμενικότητας**
- Δεν είναι πάντα ξεκάθαρα τα συμπεράσματα και η τεκμηρίωση της αξιολογικής κρίσης όπως παρουσιάζεται στη συζήτηση που γίνεται μετά την παρατήρηση – Δεν είναι σαφές το τι πρέπει να κάποιος μετά για να βελτιωθεί - **αμφισβήτηση της χρησιμότητας**
- Δεν είναι δυνατόν να «εξετάσει» ο αξιολογητής όλα τα κριτήρια σε μια ώρα παρατήρησης – **αμφισβήτηση εφικτού**

B. Παρατήρηση Διδασκαλιών /Υποστηρικτικού έργου

Σκεπτικισμός σχετικά με την παρατήρηση και την αξιολόγηση

Είναι γεγονός ότι απαιτείται γνώση και δεξιότητες για το έργο που αναλαμβάνετε καθώς είναι ιδιαίτερα απαιτητικό, κυρίως ως προς 2 βασικούς άξονες:

- Την παρατήρηση
- Την ανατροφοδότηση

Κι αυτό γιατί όλοι μας βλέπουμε μια διδασκαλία μέσα από διαφορετικούς «φακούς»:

- Έχουμε διαφορετικές απόψεις κι εμπειρίες που έχουν διαμορφωθεί μέσα από τα χρόνια στις τάξεις και την εκπαίδευσή μας
- Μπορεί να ερμηνεύουμε αυτό που παρατηρούμε και να εφαρμόζουμε τα κριτήρια με **διαφορετικό** τρόπο

Είδη προκατάληψης-μεροληψίας

- Οικειότητα/γνωριμία με τον αξιολογούμενο

Είδη προκατάληψης-μεροληψίας

- Οικειότητα/γνωριμία με τον αξιολογούμενο
- **Halo effect:** η θετική εντύπωση για έναν τομέα επηρεάζει θετικά ή αρνητικά τη γνώμη ή τα συναισθήματα σε άλλους τομείς. Π.χ. μας εντυπωσίασε η εισαγωγή στο μάθημα και δεν αξιολογήσαμε όπως έπρεπε την αποτυχημένη ανατροφοδότηση που έδωσε στο τέλος

Είδη προκατάληψης-μεροληψίας

- **Οικειότητα/γνωριμία με τον αξιολογούμενο**
- **Halo effect:** η θετική εντύπωση για έναν τομέα επηρεάζει θετικά ή αρνητικά τη γνώμη ή τα συναισθήματα σε άλλους τομείς. Π.χ. μας εντυπωσίασε η εισαγωγή στο μάθημα και δεν αξιολογήσαμε όπως έπρεπε την αποτυχημένη ανατροφοδότηση που έδωσε στο τέλος
- Και το **αντίστροφο**
- Τάση να **αξιολογούμε στο «μέσο»** και να μην αξιοποιούμε ολόκληρη την κλίμακα (είτε γιατί το θεωρούμε πιο ασφαλές είτε γιατί δεν πιστεύουμε στην ύπαρξη της άριστης επίδοσης)

Είδη προκατάληψης-μεροληψίας

- **Οικειότητα/γνωριμία με τον αξιολογούμενο**
- **Halo effect:** η θετική εντύπωση για έναν τομέα επηρεάζει θετικά ή αρνητικά τη γνώμη ή τα συναισθήματα σε άλλους τομείς. Π.χ. μας εντυπωσίασε η εισαγωγή στο μάθημα και δεν αξιολογήσαμε όπως έπρεπε την αποτυχημένη ανατροφοδότηση που έδωσε στο τέλος
- Και το **αντίστροφο**
- Τάση να **αξιολογούμε στο «μέσο»** και να μην αξιοποιούμε ολόκληρη την κλίμακα (είτε γιατί το θεωρούμε πιο ασφαλές είτε γιατί δεν πιστεύουμε στην ύπαρξη της άριστης επίδοσης)
- **Φόβος για τις συνέπειες** (αβεβαιότητα, έλλειψη εμπιστοσύνης κ.λπ.!!)

Β. Παρατήρηση Διδασκαλίας /Υποστηρικτικού έργου

- ✓ **Καλή γνώση των κριτηρίων:** τι περιλαμβάνει μια καλή διδασκαλία και ποια είναι τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με κάθε επίπεδο επίδοσης
 - Μπορούμε να εστιάσουμε και να αξιολογήσουμε όλα τα κριτήρια κατά τη διάρκεια μιας διδακτικής ώρας; ΟΧΙ – έχουμε μια σειρά κριτηρίων στη φαρέτρα μας, όχι για να εξετάσουμε καθένα από αυτά αλλά για να τα αξιοποιήσουμε ώστε να φτάσουμε σε περισσότερο αξιόπιστα συμπεράσματα.
- ✓ **Συλλογή δεδομένων κατά την παρατήρηση – χωρίς αξιολογική κρίση**
- ✓ **Κατανόηση (εργήγορη) μεροληψίας και προκατάληψης:**
 - πόσο εύκολο είναι να μας παρασύρουν οι απόψεις και προτιμήσεις μας – χρειάζεται προσπάθεια για να το αναγνωρίσουμε και να το υπερβούμε (υπάρχουν πολλοί τρόποι να κάνεις ένα καλό μάθημα και όχι μόνο ο δικός μας) – χρειάζεται αυτογνωσία και διαρκής έλεγχος των απόψεων και προτιμήσεών μας – μήπως μας επηρεάζουν σημαντικά;
- ✓ **Εντοπισμός των τεκμηρίων** που σχετίζονται με τα επιμέρους κριτήρια (μέσα από την παρατήρηση):
 - απαιτεί εστίαση σε φάσεις/διαδικασίες-κλειδιά (π.χ. πώς εργάζονται οι μαθητές στην τάξη, πώς υποστηρίζει ο εκπ/κός τη μάθηση, πώς γίνεται ο έλεγχος κατανόησης των μαθητών, πώς παρέχει ο εκπ/κός ανατροφοδότηση)

!!!!

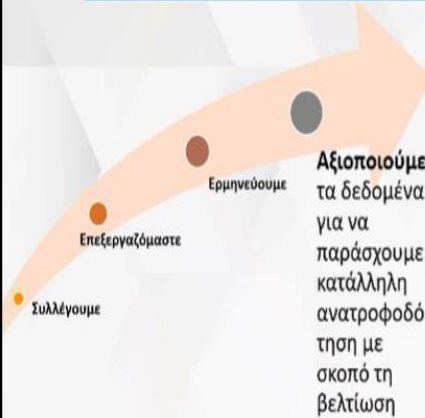
Γ. Συζήτηση - Ανατροφοδότηση

Ο αξιολογητής, αμέσως μετά την κάθε διδασκαλία/ παρατήρηση του προγράμματος εντός δύο (2) ημερών από αυτή, σε οργανωμένη συνάντηση με τον εκπαιδευτικό:

- συζητά επί του αναστοχασμού του εκπαιδευτικού σχετικά με τη διδασκαλία που παρακολούθησε,
- ζητά διευκρινίσεις και παρέχει ανατροφοδότηση ως προς:
 - τα θετικά σημεία που εντόπισε στη διδασκαλία / πρόγραμμα
 - τα σημεία που θεωρεί ότι χρήζουν προσοχής ή βελτίωσης,
 - τις εναλλακτικές λύσεις σε ζητήματα που παρουσιάστηκαν,
 - την πιθανή ανάγκη για περαιτέρω υποστήριξη ή επιμόρφωση.
- Ο αξιολογούμενος έχει τη δυνατότητα, κατά τη συζήτηση, να καταθέτει στοιχεία από τον ηλεκτρονικό φάκελό του παρέχοντας σχετική τεκμηρίωση.
- Ο αξιολογητής συζητά με τον εκπαιδευτικό την αξιολογική κρίση του τεκμηριώνοντας την αποτίμησή του.

Γ. Ανατροφοδότηση

Με τρόπο που να βοηθάει τον εκπαιδευτικό:
να αναγνωρίσει, να εντοπίσει, να κατανοήσει, να αλλάξει, να βελτιωθεί.

- Τα τεκμήρια που συλλέχθηκαν θα είναι η βάση για μια ποιοτική ανατροφοδότηση: όσο πιο συγκεκριμένα και στέρεα τα τεκμήρια τόσο πιο αποτελεσματική.
- Σημείο-κλειδί: να δούμε μαζί τι συνέβη στην τάξη και τι θα μπορούσε να γίνει καλύτερα
- Το να μεταφέρουμε στον εκπαιδευτικό την αξιολογική μας κρίση με βάση τα κριτήρια ΔΕΝ είναι ανατροφοδότηση:
 - π.χ. οι διδακτικοί στόχοι ήταν σαφείς και οι δραστηριότητες συνεκτικές.
 - Πρέπει να αναλύσουμε μαζί τι ήταν αυτό που είδαμε και ανέδειξε τα παραπάνω: ερωτήσεις, απαντήσεις, συμπεριφορές, δηλώσεις μαθητών/εκπαιδευτικού..

Γ. Ανατροφοδότηση

Ο τρόπος ανάλυσης και παροχής ανατροφοδότησης πρέπει να ακολουθεί τη **μειωτική μέθοδο** ώστε να βοηθήσουμε τον εκπαιδευτικό να αντιληφθεί και να κατανοήσει.

- π.χ. έχοντας στο νου μας ως τεκμήριο κάποιες ερωταπαντήσεις κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας μπορούμε να ρωτήσουμε: είσαι ικανοποιημένος από την κατανόηση των μαθητών σε αυτό το σημείο; Πώς το γνωρίζεις αυτό; Τι απάντησαν; Θα μπορούσες να ελέγξεις την κατανόησή τους με κάποιον άλλο τρόπο ίσως;

Προσοχή: απαιτείται επιλογή των σημαντικότερων – όχι καταιγισμός πληροφοριών – τεκμηρίων

- Ούτε εσείς μπορείτε να καταγράψετε τα πάντα που συμβαίνουν σε ένα μάθημα ούτε οι εκπαιδευτικοί να θυμούνται ή να αναλύσουν τα πάντα

Γ. Συζήτηση - Ανατροφοδότηση

- Το στάδιο αυτό αποτελεί το βασικότερο ίσως στοιχείο - πυρήνα της διαδικασίας βελτίωσης και της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπ/κών
- Όσο πιο συγκεκριμένη, εστιασμένη, δομημένη και σαφής η συζήτηση της ανατροφοδότησης, τόσο πιο αποτελεσματική
- Απαιτεί αναφορές σε συγκεκριμένα περιστατικά/στοιχεία – παρατηρήσιμες συμπεριφορές – συμβάντα - παραδείγματα, τεκμήρια που συλλέχθηκαν κατά την παρατήρηση
- Βασίζεται στην οικοδόμηση θετικής σχέσης: υποστηρικτικό κλίμα που επιτρέπει την επικοινωνιακή συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων

Γ. Συζήτηση – Ανατροφοδότηση: Βασικά στάδια

1. Θετική δήλωση/παρατήρηση σχετικά με τη διδασκαλία στο σύνολό της
2. Επισήμανση επιμέρους πρακτικών που κρίθηκαν πολύ καλές/ενδιαφέρουσες/αποτελεσματικές
3. Ανάδειξη συγκεκριμένων προτάσεων βελτίωσης, μέσω ερωτήσεων – mirroring – συζήτησης π.χ.
 - ο Πώς νιώθεις σχετικά με τη διδασκαλία που έκανες;
 - ο Είσαι ικανοποιημένος; Θεωρείς ότι πέτυχες τους στόχους που είχες θέσει;
 - ο Τι θεωρείς ότι δεν πήγε καλά; Γιατί νομίζεις ότι δεν πήγε καλά;
 - ο Πώς θα μπορούσες να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα;
 - ο Τι θα έκανες διαφορετικά την επόμενη φορά;
4. Κλείσιμο με θετική – υποστηρικτική παρατήρηση, συνοψίζοντας τα συμπεράσματα.

Γ. Συζήτηση - Ανατροφοδότηση

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να έχουμε στο νου ότι:

- Βασικός στόχος της διαδικασίας είναι να βοηθήσουμε/καθοδηγήσουμε τον αξιολογούμενο ώστε να προχωρήσει σε έναν ουσιαστικό αναστοχασμό.
- Οι υποδείξεις ή οι αναφορές σε δικές σας πρακτικές κατά πάσα πιθανότητα δεν θα έχουν το αναμενόμενο αποτέλεσμα. Αντίθετα, συχνά δημιουργούν αμυντική στάση και δυσχεραίνουν την ανοικτή και επικοινωνιακή συζήτηση.
- Στόχος της συζήτησης είναι να καταλήξει σε συγκεκριμένα **κοινά** συμπεράσματα, και σαφείς, εφαρμόσιμες προτάσεις βελτίωσης με παραδείγματα εφαρμογής τους.

Να θυμόμαστε ότι όλη αυτή η διαδικασία δεν στοχεύει στο να εκφράσουμε στον εκπαιδευτικό την αξιολογική μας κρίση αλλά να τον βοηθήσουμε να κατανοήσει – **να δει μέσα από μας** λειτουργώντας ως καθρέπτης - πώς κάνει το μάθημά του και πώς μπορεί να το βελτιώσει.

1. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	2.α. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	2.β-γ. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ	3. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Έως 23 Οκτωβρίου	Έως 10 Δεκεμβρίου	Έως 30 Μαΐου	Έως 25 Ιουνίου
Με ευθύνη Διευθυντή/-ντριας /Προϊσταμένου/-ης	Με ευθύνη Συντονιστή/-στριας Ομάδας	Με ευθύνη Συντονιστή/-στριας Ομάδας	Με ευθύνη Διευθυντή/-ντριας /Προϊσταμένου/-ης
Κωδικοί σχολείου ΠΣΔ	Προσωπικοί κωδικοί ΠΣΔ Συντονιστή/-στριας	Προσωπικοί κωδικοί ΠΣΔ Συντονιστή/-στριας	Κωδικοί σχολείου ΠΣΔ